

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Din cauza sf. sărbători a „Adormirii Născătoarei de Dumnezeu” numărul procsim va apăre Sâmbăta în 18 August vechiu.

Sibiu, 13 August.

Preste două zile românii din părțile ardeleane se intrunesc în un oraș săsesc din clasa vale a riului Mureș, spre a serba festivitățile împreunate cu adunarea generală a Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Onoarea de a primi în anul acesta pe românii din Ardeal din incidentul Asociațiunei a cădut asupra Reghinului, și românii din Reghin și cei dimpregiur au făcut tot posibilul, ca festivitățile să fie cât se poate de splendide.

An de an Asociațiunea transilvană se intrunesc în adunare generală, și aici comitetul și dă sémă despre activitatea sa din an în an, și la ocaziunea acésta membrii din toate părțile alérgă spre a se înțelege cu graiu viu despre toate acelea, cari pot promovă literatura și cultura poporului român.

De bună sémă presa este chemată să constate bunătatea ori-cărei instituțiuni culturale, și să pună pe tapet, să discute asupra acelor modalități, cari sunt în stare a promovă interesele culturale, pe cari le servește acea instituțiune.

În punctul acesta presa română puțin a contribuit, și în cele mai multe casuri ea se mulțamește cu articoli ocazionali din incidentul adunărilor generali, și dacă apoi ea — presa — se mai ocupă sau dóră s'a mai ocupat cu Asociațiunea, ca instituțiune culturală, acésta o a făcut din patimă, din considerațiuni particulare, și nu promovând interesele culturale, la cari țintesc Asociațiunea.

Ca ori ce lucrare culturală cu mare greutate dă înainte și problema Asociațiunei noastre. Și cu deosebire în zilele grele de aji trebuie să ne bucurăm, dacă putem constată progres și în măsură mai mică, căci Asociațiunea noastră până acuma s'a susținut numai din contribuiriile poporului.

Și ea cu toate greutățile dă înainte și în ce privește literatura, prin susținerea organului de publicitate „Transilvania”, și în ce privește cultura poporului român prin susținerea școlei de fete cu internat, din cari es fițorele femei române.

A fost fericit momentul, în care Asociațiunea a decis a se pune cu toate forțele sale materiale și morale pentru creșterea femeii, ca prin ea se verse cultura în straturile poporului. A fost fericit

acest moment și ori cât de mari au fost pedecile la început, ori cât de înverșunate încercările de a înecă încă în fașe șola cu internatul Asociațiunea a eșit până acuma învingătoare.

Din întreg raportul comitetului, partea cea de mai mare importanță va fi arătarea stărei lucrului cu șola de fete.

Partea didactică până acuma este mai bine asigurată, fiind ea pusă în bune mâni, tot asemenea și partea care privește internatul, făcându-se cele mai bune îngrijiri posibile. Despre acésta va dá raportul informațiunile de lipsă, cari vor liniști predeplin pe fie-care român, care iubesc prosperarea acestei șole.

Cestiunea financiară a dat și dă încă mult de lucru și de serioase gândiri comitetului.

Însă tocmai în punctul acesta ne servește spre mare bucurie vestea îmbucurătoare, că dintre fii acestui popor s'a aflat unul, care, deși trecut în altă țară, agonisela sa o-a depus pe altariul națiunei, și prin acésta a făcut duple binefaceri, căci a ajutat Asociațiunea, tomăi când are mai mare lipsă de mijloce materiale, și-a dat impuls ca și alți ómeni cu stare să cugete la acésta nobilă instituțiune culturală.

Pétruși până în adâncul inimei noastre de marea importanță a Asociațiunei noastre ca factor cultural, trimitem salutări cordiale fraților întruniți în Reghin.

Revista politică.

Plănuita înțelegere între cehii tineri și cehii bătrâni abia se va pute realiza. Se credea până acum, că dacă limba cehă va deveni oficială, cehii tineri se vor mulțămii cu acésta pretensiune și chiar Rieger nu a fost neaplicat ca să lucreze din toate puterile spre acest scop. Foile ambelor partide făceau propagandă în acest sens și lucrul părea aproape de pragul realizării.

Dar, precum sosesc scirile din Praga, lucrurile nu stau așa. Cu cât mai mult se nisesc cehii bătrâni, ca să ajungă la o înțelegere, cu atât ies la ivelă cehii tineri cu mai multe pretensiuni, ér pretensiunile lor sunt de natură, încât e imposibil a se pute realiza, cât timp stă contele Taaffe în fruntea guvernului.

Între astfel de împregiurări lucrurile se complică tot mai tare și e caracteristic, că în măsura, în care cresc pretensiunile cehilor tineri, scade autoritatea cehilor bătrâni, cari cedeză mereu numai ca să se pótă ajunge la o înțelegere.

Manevrele rusesci, la cari a asistat și împératul german s'au terminat și după un dîneu, dat la Petropolea, împératul german și-a reluat călătoria spre casă. Acestor manevre nu li se atribue o altă însemnătate, decât, că au fost numai manevre pentru paradă și în acest înțeles s'a exprimat și un oficeriu înalt rusc. Adevăratele manevre, cari vor forma o iconă de războiu, se vor desfășura numai la granițele austro ungare, unde generalii ca Gurko și Dragomiroff vor comanda, ér conducători ai cavaleriei vor fi Strukoff și Ter Asaturoff.

La aceste sciri, adaugă un corresponsent rusc, va fi din toate punctele de vedere interesant a vedé pe amândoi conducătorii armatei rusesci cărorale sunt încredințate într'un războiu european cele mai însemnate ordine de bătaie, ca să lupte unul contra altuia și a comanda mase așa de mari de trupe, precum abia s'au mai vădut în timp de pace.

Sub comanda lui Gurko se vor afla 4 corpuri de armată, 2 brigade și 5 divisiuni de cavalerie, ér sub Dragomiroff se vor luptă 4 corpuri de armată 3 brigade și 4 divisiuni de cavalerie. Punctul central l va forma Rovno și Volhynia, cam 40 klm. departe de granița austro-ungară. Manevrele vor durá dela 8—15 Septembrie. Pe lângă generalul Gurko va fi atașat tînérul general Pusirevski, carele se consideră de unul dintre cei mai buni generali tineri. Pe conducătorii cavaleriei se pune în cas de rebel mare însemnătate. Strukoff va avé să opereze la granițele Germaniei, ér Ter-Asaturoff la granițele austro-ungare. Ambii conducători aparțin partidei războinice din Rusia și s'au distins mult și în războiul romano-ruso-turc.

Scirile, că scopul călătoriei împératului german în Rusia a fost ca să câștige pe țar pentru o conferință europeană, se desmint. Acel congres ar fi avut ca să obléască diferențele politice pe cale internațională și pacinică.

Din Berlin se raportéză de altfel, că noul etat militar al Germaniei va cuprinde reforme esențiale, și e temere, că éráși se vor ceré credite însemnate. Aceste sciri, cari abia acum străbat în publicitate nu sunt numai pentru a provocá senzațiune, ci ele își afla isvorul încă în lucrările comisiunei, care a pregătit etatul trecut și atunci s'a ferit a páși prea tare pe față cu intențiunile din cauza situațiunei politice interne a Germaniei.

Germania pune tot mai mare însemnătate pe marină. În zilele acestea se țin și manevrele marinei, și împératul german a invitat pe bătrânul mareșal Moltke, ca să asiste și dînsul la manevre. Moltke a răspuns afirmativ, ér împératul la invitat ca în

FOIȚA.

Aforisme, meditațiuni și cugetări filosofice

de ale împératului roman Marc Aurel după traducerea germană a lui Dr. Albert Wittstock, în românește de Jeronim G. Barițiu.

(Urmare din Nr 83.)

Lucră la interiorul teu. Acolo este isvorul binelui, al unui isvor nesecat, ori cât ai săpă de adânc.

Și corpul trebuie să aibă o ținută firmă, pe care să nu o pórđă nici când se află în mișcare, nici când pausează. Pentru că precum interiorul teu și află expresiune în trăsurile feței tale, și reflectéză cugetarea și lealitatea, întocmai ceva asemenea se pótă pretinde și dela corp. Numai toate acestea trebuie observate în mod neafectat.

Arta vieții are mai multă asemănare cu arta scriemei decât cu aceea a jocului, încât adevărat trebuie să fi preparat și la lovituri neprevădute și să stai tare și nemiscat.

Esaminéză neîncetat, cine sunt acei a căror aprobare o doresci și care le sunt principiile lor conducătoare.

Pentru-că atunci nu te vei pute irita asupra pașilor greșiți, pe cari i faci fără intențiune, nici nu vei dorí doveđile lor de aprobare, dacă vei căutá să aflí sorgintea părerilor și aspirațiunilor lor.

Este o veritabilă probă de perfecțiune morală, când cineva petrece fie care și ca și când ar fi cea din urmă, departe de iritațiune, lenevire și hipocrisie.

A nu se feri de propria răutate ceea ce este cu puțință, e ridicul, ci a se feri de răutatea altora ceea-ce este cu neputință.

Când ați făcut cuiva un bine și acela l'a primit, pentru ce căutați ca smintiți, pre lângă acésta și una a treia, adevărat gloria unui binefăcătoriu s'u a primí recompensare pentru aceea?

Nimenia nu pregetă să-și caute folosul propriu, ér câștigarea ne ofere o activitate frésă. Nu pregeta deci ați căutá folosul propriu, oprind și celorlalți câștig.

Dacă nu îți este dat să cetesci, apoi totuși îți este dat a depártă infamia dela tine; îți este dat ați stăpáni bucuria și durerea, îți este dat a te

inalță mai presus de révna unei glorii deșerte; și este dat a nu fi supérat pe ómenii fără inimă și ingrăți, mai mult chiar, a le face bine.

Când intri în relațiuni cu cineva, pune-ți îndată întrebarea: ce principii are acesta despre bine și rău? Pentru-că conform părerilor, ce le are el despre plăcere și durere și despre cauzele acestora, despre onóre și desonóre, despre mórte și viață, nu me pótă pune nici în uimire nici în streină, dacă el lucră așa sau altfel. Mai vértos îmi voi cugetá, că el este silit să lucre așa.

Aduți aminte, că tot așa de rușinător este ași arétá mirarea, că lumea produce acelea a căror germeni i are în sine, ca și că smochinu' face smochine. Asemenea ar fi rușinos și pentru un medic și un cărmaciu, când acela s'ar mirá de un pacient cu friguri și acesta de un contra vânt.

Fi totdeauna cu atențiunea recerută la lucrul, despre care se tracéză, la ceea-ce cugeti, la ceea ce lucră, la sensul cuvintelor pe care le vorbesci. Pentru-că de altcum bine și se face. Tu preferi a voi să te îndrepti numai cu diua de mâne, decât să o faci deja astăzi.

(Va urmă.)

întreg decursul manevrelor să fie óspele seu pe iachtul „Hochenzollern“.

Adevărul în sciință.

(Încehere.)

Se pôte, că chiar tesa Hunfalvy-Réthy se conțină o însemnată dosă de adevăr. Conte Keményi József, care a cultivat istoria Ardelului cu destulă obiectivitate, încă a recunoscut, că poporul român, care în vécul al X-lea a fost cucerit și subjugat din partea ungurilor este compus din elementele cele mai heterogene ale celor mai diferiți învingători și învinși. (*Ueber die ehemaligen Knesen und Knesiate der lachen in Siebenbürgen, Kurz Magasin & I. II. a. 1835 pg. 324*).

Drept aceea părerea, că românii emigrați, din peninsula balcanică au aflat pretutindeni, pe unde s'au așezat, un element român băstinaș, și că acesta numai a fost reimprospătat și adus la cunoștința de sine din partea emigranților, va fi considerată de mai temeinică și de singură adevărată, pânăcând părerea despre totala inmigrare nu va fi spriginită de motive mai temeinice. — Numai homogenitatea elementului inmigrat cu a celui băstinaș a putut dá nascere poporului român, care n'a cădut jertfă slavilor, ca bulgarii și rușii, cu cari s'a desvoltat de pe timpul emigrațiunei popórelor, — după-cum arată limba, religiunea, și multe datini, — nici ungu rilor, nici nemților sași, în a căror apropiere a trăit de aprópe una mie de ani.

Dar nu! Aceste sunt povesti înaintea criticilor scólei lui Hunfalvy, sau cel mult tendințe daco-române*), și când este vorba de daco-românism urechile lor sunt surde. Densii se încercă să co rumpă chiar și etnologia a cărei adevărată problemă este cercetând originea, trecutul și prezentul popórelor, așadară istoria lor esterióră, ființa lor spirituală precum și toate acelea momente pri ncari s'a manifestat și se manifestă acésta, și a o aservi intereselor naționale. Adevărata chemare este subordonată ficțiunilor. Cunoșcerea reciprocă, așa după-cum cere firea lucrului, este înlocită din partea hyperdeloșilor cu cea preînchipuită. Astfeliu nisuița „de a promovă înțele gerea frătescă care se ne conducă pre toți la o con lucrare culturală“ este pusă pe base false și ca atare lipsită de viétă. — „*Historia est magistra vitae*“ — și acésta rămâne și trebuie să rămână în veci, că nu-i ertat să se falsifice.

Di Hermann Antal împărtășesce întru toate ver rile scólei lui Hunfalvy-Réthy.

Ince privesce genesa poporului român dsa cu nósce două tесе, pre cari le pune față în față.

Continuitatea în Dacia și originea romană sunt pentru densul povesti. Neajunșii scrutători ca: Gibbon Thierry, Ranke, Diez, Mommsen și Durruy, cari au ridicat istoria la valórea cei compete, au fost în ră-

*) Este cunoscut, că jurnalistica, scrisă unguresce și condusă de jidovi, vede în daco-românism perirea statului unguresc, a cărui sentinelă se geréză. În realitate însă daco-români sunt adevărați apărători și susținatori ai statului unguresc. Bărbații, cari au curagiu de a cultivă sciința cu obiectivitate sau conșinși, că noi românii suntem în adevăr daco-români. Astfeliu contele Kuun Géza în disertajia supra amintită. Dovadă, că ideea daco-română nu este o năs cociere alui Șincai după cum are nărav a afirmă veteranul Hunfalvy în „*Román nyelv*“ (pg. 3) ci fapt istoric. Șincai n'a botezat pe poporul de daco-român, ci l'a numit cu numele seu cel adevărat. Cât trebuie se trecă pânăce se conving și aderenții lui Hunfalvy de căte un adevăr, fie el cât de simplu. Și apoi tot noi cei încăpăținați!

tăcire în ce privesce continuitatea și descendența romană a românilor, érá istoria națională că: Petru Maior, Șincai, Klein — Micul, Laurian, Cogălnicean, Hajdeu, Xenopol s. c. l. sunt conduși de tendințe daco române și orbiți de zel național. (!) Adevărul istoric, că românii sunt o amestecătură romană-ilyrică-slavă din peninsula balcanică, l'a aflat: Sulzer, Roesler-Hunfalvy și-l propagă aderenții lor: Réthi Csánki, Hermann Antal et tutti cuanti! Dar dacă-l propagă pre ei are să-i și conducă pre căi greșite, Vederi ca acele, că „dēcă românii se alipesc de povesti“, adecă de convingerea, că sunt vechi locuitori ai Daciei — autochtoni — și de oringine romană, au să vadă numai regresare și decădere; din contră, dacă vor cunoșce adevărul istoric, adecă în migrarea din peninsula balcanică, și că sunt de ori gine română, au să rămână uimiți cât au progresat, cum s'au desvoltat, n'au să prindă rădăcini între români, ci vor rămâne probabil totdeuna nisce vorbe puse pe hârtie, dictate nu de o minte zelósă de a înfațișa adevărul istoric, ci nisuița de a ghidăli ambiția rasei, al cărei membru se cousideră a fi. Veni vor timpuri și schimba-se vor convingerile, dar cu dureri vedem că în urechile contrarilor nostrii abia după un veac străbate o rasă de adevăr! Preocupajia îi orbesce față de români, ca nu cumva acestia să pre tindă și privilegii.

„Românii se află după mărturisirea dlui H. A. într'un stadiu forte critic. Acum trebuie să și alégă mijlócele și acelea, cu cari și precari au se progreseze. Ca să se pótă hotărî în care direcție au se înainteze, trebuie să scie din ce direcție au venit“.

Aceste sunt tot atâtea adevăruri generali, cu cari în mare parte suntem în curat. Starea critică a românilor o cunosc până și băeții, cari sunt con strânși de prin primele clase ale scólelor primare populare, susținute din sudórea feței părinților lor, a învăță pe lângă limba maternă și pe cea magiară impusă de limbă a statului contrară firei și gradu lui lor de desvoltare. O cunosc studenții scólelor medii, pe cari legea îi silește a se perfecționă în limba acésta, spre a nu și putea însuși vre o limbă europenă și cunoscută tuturor aceloră, cari perfecționându se în ea, sunt constrânși spre a puté trăi, sau a și lăpădă naționalitatea, cu excepția a forte puțini, sau patria și a se duce dincolo de Carpați. Și începe a deveni cunoscută chiar și poporului român care numai în biserică își mai aude accentele limbei străbune, ér pela judecătorii, administrație, officii de dare și celelalte ale statului, nu aude decât limba, ce nu o pricepe, pe cea magiară.

Nu suntem contrari limbei magiare, din contră o învățăm toți cei ce ne apucăm de ea, dar ne iu bim limba proprie și suntem de convingere, că nu mai cultivându-o pe acésta putem progresă. Cu forța anevoie se va ajunge óre-cândva înfrățirea. Romanii altcum au romanisat imperiul lor cel ce se estindea în toate trei părțile lumeni cunoscute pe atunci. Cultura romană, teatrele, amfiteatrele și serbările naționale erau ideal, care te entusiasmau a fi roman, de aceea popórele, multe și dintre cele ce nu cădău în cadrele imperiului roman, doriau a ajunge sub romani. Dar ungurii nu vor face astfel, deóre-ce ei nu sunt romani, ér altcum n'are să le succedă. Credința-mi basată este, că până când nu nise va dá voie a ne perfecționă mai întâiu în limba noastră și nu mai după acésta a ne desvol'tă interes și pentru altă limbă, fie chiar și cea ungurescă, până atunci opin tirile stăpânirii vor rămâne sisiphice, ér starea noastră tot critică. Până atunci și îngrigirile unor

învățați hiperzelosi, cari voesc a ne capacită cu forța, numai ca să ne lăpălăm de tradiția și adevărul înăscut firei nóstre, vor rămâne „lacrimi de crocodil“, căci românul cu una două nu-și schimbă firea. El este un popor conservativ și credincios tradițiunilor străbune.

Cunoșcem și calea, pe care voim a înaintă și mijlóce, cu cari ne putem ajutama. Dar ce folos, căci calea nu numai, că nu ni se planéză, ci din contră ni se pun tot felul de pedeci. Mijlócele necesari ni se iau din mână și se dau pentru susținerea scolilor de stat și pentru înființarea de reu niuni culturale unguresci, cari au de țintă desnaționalisarea nemagiarelor și magiarisarea lor.

Astfel nu putem progresă!

Cu toate aceste avem să înaintăm pe calea apucată de noi, și bun este Dđeu. El ne a ajutat de am înfruntat pe toți protivnicii seculari. I am înfruntat și contopit în noi și tot Dđeu ne va ajuta și scuti și de acum înainte. Timpul ne a creat și tot el ne va și consolidă și atunci nația română va fi o stâncă neînfrângibilă.

Cunoșcem și calea și direcția în cătrău avem se apucăm, scim și de unde am venit. Suntem băstinași de aici din împărăția lui Decebal. Ne-am altoit cu legiunile aduse aici de divul Traian „ex toto orbe romano“. Ne am improspătat în decursul evului mediu cu frați de același sânge, limbă și re pe căți perfidia și ura grecescă și mai apoi tirănia turcescă i a isgonit din sudul Dunărei, și astfel ne am putut conservă în decursul emigrațiunei popórelor, am asimilat mulți slavi, cumani, tatar, nemți secui și magiari și avem speranță să mai asimilăm, căci în jurul Carpaților stăpânesc astăzi opt milioane de români, toți de viță daco romană, ai căror strămoși în trecut au avut menirea de a fi sentinela apusului și ne au lăsat dreptă mostenire de a lupta pentru patrie și a ei înflorire și a privi cu mândrie spre apus al cărei lumine avem să o transplântăm în răsărit. Sfaturile strămoșilor ni le au conservat bărbați luminați ca Petru Maior, Șincai, Klein-Micul, Quinet, Gibbon, Thierry, Durruy, Ranke, Mommsen, Ubicini și mulți alți, cari au înțeles spiritul ér nu litera tradiției române. Avem indigitări obiective de a ținti spre apus și acésta o vom și face pe calea apucată, până când nu ne vom convinge, că ea este greșită.

Voim și nisui a ne convinge despre adevăr și când vom fi conșinși, ne vom și închină lui. Erudiți din scóla lui Hunfalvy-Réthy, dacă voesc a contribui cu ceva la schimbarea stării nóstre critice, nисуescă a lăți despre noi adevărul și a face ca mijlócele de lipsă spre a cercetă înși ne adevărul să nu ni se răpescă. Și fie ei siguri, că dacă odată vom află, că calea lor recomandată este cea adevărată, nu vom pregetă a apucă pe ea și atunci vom rămâne cea ce suntem: români și patrioți adevărați.

P. O.

Varietăți.

* (Gimnasiul de stat din Sibiu). Din partea direcțiunei acestui gimnasiu ni s'au trimis următoarele informațiuni: Anul scolariu se începe cu 1 Septembrie 1890. Scolarii, cari vor să între în I-a clasă gimn. se vor prezentă cu părinții ori tutorii lor între 28 August și 3 Septembrie, aducând cartea de botez și atestat de 4 clase elementare, sau supunându-se la esamen. În acésta clasă se primesc 60 scolari, cari au împlinit 9 ani și n'au trecut

Oglinda plugarilor

după

Fritz Möhrlin

prelucrată de

I. C.

XXI.

Ómenii bătrâni.

(Încehere.)

Vine acasă, se duce în sură și se apucă de a face colți la greblă, și așa lucrând își uită și de prând, până când n'a venit nora de l'a chemat. El și-a fost propus, ca să părăscă pe fecior la noru-sa, că nu-i bărbat cruțătoriu și nu scie cum să-și împărtășcă lucrul, dar la urmă totuși își luase de sémă, căci el își cugeta că ar face un rău ne mai pomenit, când ar viri pe dracul între tineri, căci tinerii odată se cértă, mai bine le dase pace.

Feciorul era la început cam iute, lui nu i puteai dice multe, căci cértă era odată gata, el își dice: „de ar avé bătrânul de 10 ori drept și eu numai odată, curtea acum e a mea și eu sum domn și stăpân preste ea, de mine trebuie să asculte toți servitorii și lucrătorii, asta trebuie să o scie ori și cine.

Cu timpul se domolesce și feciorul, căci séra, când a venit acasă, a găsit multe lucruri făcute de moș Toma și dice: „Bine ai făcut tată, mâne me

duc și eula plug, și pe nevasta cu Petrea o trimit la fén, că vęd și eu acum, că fără mine ei nu ară cum se cade, și mi frică, că se întăresce pământul și numai putem ară.“

Moș Toma vede bine, că s'a întors feciorul, dar nu-i dice nimic, îl lasă ca să se convingă el despre adevăr, că e mai bine, și din césul acela tră esc în cea mai bună înțelegere, de atunci feciorul totdeuna cere sfatul lui moș Toma, și moș Toma din césul acela a fost ascultat și respectat totdeuna de servitori și lucrători, și când voia să lucre și el ceva, îi alerga feciorul înainte și îi dicea: „Tată lucrul acesta e prea greu pentru dta, lasă că-l vom face noi.“

După un an de dđile, îl dăruî pe moșul Toma Dumneđeu cu un nepoțel, pe care îl grijă ca ochii și cu el își petrecea acum mai totă dđia. Mi aduc aminte de multe dđile de véră, unde moș Toma sta lângă légănnul nepoțelului și cu un crăcuț de frăgariu îl apăra de musce, pe când ceilalți lucrau pe mâna mórții în câmp, unii la plug, alții la fén, și ce bucurie mare nu pôte avé moș Toma, când vede, că nepoțelul lui începe a merge învățat de el, eu nu-mi aduc aminte să fie grijit el copii lui proprii așa de bine, ca pe nepoțelul acesta.

Acestia doi se nimeresc, omul bătrân e ca un copil mic, și cine a dđis, că ómenii, dacă îmbătrânesc ajung la mintea copiilor, acela nu a mințit, așa dđise unul, care vedea pe moș Toma, cum se înțelegea cu nepoțelul, dar eu nu dđic așa, căci am vedut destui

ómeni bătrâni cu minte. Aceia cari la bătrânețe nu au, minte neci la tinerețe nu au avut.

Nimica nu e mai frumos ca atunci, când cei tineri ascultă de bătrâni, bătrânii nu mai pot lucră, dar ei lucră cu sfaturile și tinerii să lucre cu faptele. Bătrânii mai bine fac, când nu-ș dau din mână copiilor, căci vai de părintele acela, care a ajuns să-l țină copii, ba pe sate mai fac ómenii bătrâni și greșala aceea mare, că ei nu fac în viétă nici un testament, ei nu fac neci o împărțală, ci lasă lucrul baltă până închide ochii. Atunci apoi se auđi la certe, că nu se pot răbdă urmașii, adecă copii nici până e mortul în casă, se cértă, ba de multe ori ajung până la bătae. Abea apucă să ducă mortul la grópă, și odată aduc pe notariul, judele și alții, pe cari îi rógă să le facă împărțala, și de multe ori ajung până la avocatul, și ce fac prin astfelu de lucruri, nimic alt ceva, decât fac parte și notariului și judelei și și avocatului, ba de multe ori îi se vine avocatului mai multă parte ca ucui copil. De aceea eu a-și dice ca fie-care părinte să facă împărțala până e în viétă, așa ca să dea fie cărni copil ce vrea, ca el să nu fie proprietariu preste averea ce-i se cuvine, decât numai după mórtea părinților. Atunci s'ar încunjură spesele, certele și copii ar grijă de părinți, căci le-ar fi témă, că-și pôte schimbă planul, ér dacă un părinte, și dá tot ce are la copil atunci nu sciu đeu cum va fi grijit de copilul, care scie, că după mórte nu are ce mai pretin de dela tată.

anul al 12-lea. Să fie altoiți din nou. Cei ce vin dela alte gimnasilor se producă testimoniu cel puțin cu calcul suficient. Scolarii, cari vin din reale ori școle civile se vor supune la examen din obiectele, ce nu li s'au propus. Scolarii, cari intră în clasa a V-a să declare, dacă vor să studieze limba greacă, ori iau alt obiect de învățământ în locul ei, conform lege și ordinațiunii ministeriale. Tacsă de înscriere e 3 fl la care se mai adaug și alte tacsă mai mici d. e. pentru biblioteca tinerimei 30 cr. etc. și dela care nimenea nu poate fi scusat. Didactul e 24 fl la an, care se poate plăti și în 2 rate și dela care pot fi scusați școlarii buni, cari prezintă acte de paupertate. Examenele de primire se fac între 28 Aug. și 3 Sept; cele de corecțiune în 31 Aug. Scolarii din afară numai cu consimțământul direcțiunii și pot lua cuartire. Toți școlarii sunt obligați a se prevedea cu cărțile necesare și a se supune regulilor și normelor școlare.

* (Asociațiunea transilvană.) Cu trenul de aseră au plecat la adunarea generală a Asociațiunii transilvane, ale cărei festivități se încep mâine în 15/27 August, domni: G. Barițiu președinte; Dr. Ilarion Puscariu archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, vice-președinte; Parteniu Cosma membru în comitet; Ioan Popescu secret. I; Gerasim Candrea cassariu și Dr. I. Crișian secret II.

* (Limba grecească în școală.) Ministrul de instrucțiune a dat o circulară tuturor directorilor cercuali de studiu al școlilor, în care le face cunoscut, că va pune în vigoare articolul de lege XXX din 1890, privitoriu la limba grecească din școle și înlocuirea ei prin o mai îngrijită propunere a literaturii magiare în legătură cu lectura clasicilor elini în traducere magiară, și prin desemn; legea va intra în vigoare în anul școlar viitoriu și aume treptat începând cu clasa a V-a. Obiectele acestea, care înlocuiesc limba grecească, vor forma obiecte de studiu obligate, din cari se va face examen regulat de clasă, ăr cel întâiu va fi și obiect de studiu la examenul oral de maturitate. La primirea elevilor în clasa a V-a vor fi întrebați părinții, că voesc a lăsa pe copii lor să învețe limba grecească sau studiile înlocuitoare. O schimbare a obiectelor de învățământ se poate face numai la începutul anului școlar prin depunerea unui examen de primire. Circulara aceasta conține dispozițiunii amănunțite pentru aplicarea legii celei nouă și totodată un complet plan de învățământ.

* (Diaristic). „Junimea Română” e numele unei foi române, ce a început să apară tot la două săptămâni, Dumineca, în Beregsue (comit. Timiș). Scopul foiei e cultivarea tinerimei sătene. Prețul abonamentului e 1 fl 60 cr. pe an.

* (Săpăturile dela Troia.) Diarul „Hamburger Nachrichten” publică o scrisoare a dlui Schliemann către principele de Bismarck. În această scrisoare profesorul german scrie mai multe lucruri despre săpăturile dela Troia. Din această scrisoare se poate ceti, că zidurile Pergamosului sunt deja săpate. Ele sunt în înălțime de 20 metri. În aceste ziduri s'a aflat 4 porți enorme. În partea de jos a orașului, unde lucră 70 oameni și trei trenuri transportă meru pământul săpat, nu s'au descoperit încă multe lucruri. S'a săpat până acum la o adâncime de 30 metri. E greutate mare cu săparea pereților caselor. Acum la 1 August lucrarea s'a întrerupt. Ea nu se va continua decât la 1 Martiu 1891. Despre lucrurile găsite cu această ocaziune, Schliemann scrie cu mult entuziasm.

* (Foc.) Din Sebeș ni se scrie, că în 15 l. c. n. un foc vehement a prefăcut în cenușă 2 case și 6 șuri dimpreună cu bucatele și nutrețul, ce erau în ele. Dintre cei păgubiți numai unul a fost asigurat.

* (10.000 ouă în Mureș) Comerciantul din Arad Hungerleider Simon a comandat 10.000 ouă; la primire s'a dovedit, că ar fi bune și a chemat pe medicul suprem și pe căpitanul orașului ca se le cerceteze. S'a constatat, că toate ouăle au fost stricate și pentru-ca nu cumva să se infecteze cineva de ele, au fost transportate și aruncate în Mureș.

Bibliografi.

„Lumina” revistă literară Anul I, Nr. 2, August, a apărut cu următorul sumariu: Crai de ghindă. — Pe ploie. — Lăsați-me acum (poesie). — Poesie. — Flori de câmp. — Lovit de durere (poesie). — Sonet. — Charles Perrault. — Epigrame. Pe copertă (cătră cetitori, bibliografi).

„Candela” foie bisericească-literară Nr. 8, August a apărut cu următorul sumariu: Fondul religionariu gr. or. al Bucovinei, substratul, formarea, dezvoltarea, administrarea și starea lui de față. — Discurs ținut de parochul din Davidesci, Vasiliu Nichitovici în conferința pastorală a protopresbiteriei Coșmanului în 15/27 Septembrie 1888. — Predică la ziua s. profet Ilie. — Cuvânt ținut de preotul de ajutoriu din Broșcauți, Averchie Macoveiu. — Cronică.

Date despre înființarea școlei elementare capitale române gr. or. din Brașov și despre dezvoltarea ei până la anul 1890

de G. C. Bellissimus, director.
(Urmare).

Er de altă parte pe mulți poporeni scăpătați, pe mulți studenți sëraci*) fi mângăia ajutându-i din veniturile sale.

Apoi traiul și-l simția, că-i este bun, când vedea, că nu i-a fost munca în zadar; când vedea, că învățăturile sale părintesci, ce le rostia din amvon cu cuvinte eșite din iubitoarea sa inimă intrau în inimile iubitorilor sei poporeni, în cari prindend rădăcină odrăsiau și produceau fructele moralității și religiozității, și — când, vedea, că studenții ajutați de el erau între cei eminenți, între cei cu purtarea morală esemplară la școlele, pe cari le frecuentau ei.

În zilele de recreațiune, de două, trei ori pe săptămână își petrecea sêra între bărbați inteligenți, adunați în casă la el, sau la altul dintrênșii: — conversând desbăteau teme științifice, economice naționale, politice ș. a. — la care întâia pe cei slabi de înțeles; convingea pe cei-ce se îndoiu; încurajă pe cei ce se codiau; așa că — fie-care român inteligent din loc ori trecătoriu prin Brașov își ținea de onoare, se simția fericit, dacă putea participa la vre-o serată cu părintele I. Popasu.

Cât se țineau de onorați și poporeni de rând, câtă mângăere și mulțămire simțiau în inima lor; câte învățături edificătoare le rămăneau în mintea lor, când le intra părintele I. Popasu în casă cu ocaziunea vre-unei slușbe, sau vre-unui alt pas al lor.

Și totă stima, totă dragostea, tot respectul, cu care îl întâmpinau pe părintele I. Popasu din toate părțile și îl încununau cu încredere, erau — efectul fidelității, ce o avea el în chemarea sa de părinte sufletesc.

Apoi încrederea generală, ce și-o câștigase el prin această fidelitate, ajunsese chiar gradul de tărie al grăunțului de muștar a lui Christos — așa încât, când a dis la anul 1840:

„Fă-te școală elementară capitală în parochia bisericei St. Nicolae!” școla îndată a început a se înființa; îndată i-a pus reprezentă bisericei la dispozițiune casa Nr. 1104 din Prund și bani pentru susținerea ei; îndată s'au angajat pentru conducerea prelegerilor ei patru învățători calificați, între cari la clasele de copii:

Iosif Barac, atunci diacon, mai târziu paroch al bisericei St. Nicolae, apoi protopresbiter al tractului I al Brașovului; 2. Nicolau Preda, pedagog de Viena, 3. Andronic Andronie mai târziu paroch al bisericei St. Nicolae; ăr la clasa de copile 4. Toma Vasiliu, mai târziu paroch al capelei române din cetate. Apoi ca catechet în această școală Ioan Petric, reverendisimul domn protopresbiter de astăzi și ca inspector Petru Gherman, paroch la biserica St. Nicolae și protopresbiter al Branului.

Fideli chemării lor primii învățători ai acestei școle, fără de a fi dispus de vre-o carte didactică română, de dat în mâna elevilor, și-au disciplinat și și-au instruit elevii în cunoștințele necesare astfel, încât cei eșii din despărțământul superior al clasei a treia au fost fără pedecă primiți în gimnaziul romano-catolic, apoi și în cel evanghelic-luteran din loc.

Așa s'a urmat apoi până la anul 1850 cu elevii eșii din această școală, cari vreau să frecventeze și școle medii.

Și crede dără cineva, că părintele Ioan Popasu era mulțămît, și linisct în sufletul seu, vedend pe copii românilor nevoiți să meargă, să învețe în gimnaziile altor națiuni, altor confesiuni?

Ba nici decum!

Pentru-că scia până la ce grad de amorțelă poate căde simțământul național și căldura dragostei către religiunea străbună în inimile nenorociților copii și copile, cari sunt osândiți a frecuenta școle străine!

Și ce a făcut părintele I. Popasu pentru mântuirea tinerimii române de acel rău?

Și-a ridicat ochii spre ceriu, dicend: „Dă-mne ajută-ne!” apoi întărit în credința sa a dis la anul 1850: — „Face-ți-ve școle medii — pentru salvarea tinerimii române gr. or. din această patrie!”

Și îndată au început a se înființa și școlele noastre medii din Brașov!

Indată reprezentanța bisericei St. Nicolae din Scheiu și-a dat mâna cu reprezentanța bisericei St. Adormiri din cetate, au împreunat școla elementară inferioară cu două clase a bisericei din cetate cu școla elementară capitală a bisericei din Scheiu; apoi au deschis clasa primă gimnasială, în care au fost promovați elevii, cari absolvaseră școla elementară capitală a bisericei St. Nicolae din Scheiu.

Acum trebuiau feresce mai multe odăi de școală; au trebuit deci bisericele prietare ale acestor școle să ia și o casă cu chirie.

Casa închiriată nu era însă corăspundătoare scopului

Nemulămit cu acesta, a mai dis părintele I. Popasu: „Fă-te în fruntea Gróverului un edificiu mareț pentru școlele centrale române gr. or. din Brașov, un palat demn de Musele române!”

Și îndată ce a dis el acesta: — au început, a se rostogoli în jos mulțime de petri prin vâgăuna Óberului, prin vâgăuna Goriței și a Tâmpiei și a se aședa grămeți pe sub mâinile doioșilor români din Scheiu și ale bravei noastre tinerimi școlare, conduse acolo, la acel joc plăcut, frumos și folositoriu — de probii ei profesori și învățători în zilele de re-

*) Atunci lipsiau fundațiunile, lipsiau — stipendiile.

creațiune săptămânară; îndată se urcară acele grămeți de petri pe carele neobosiților români brașoveni și porniră spre Gróver; mai veniră și Dărstari și din alte părți ale țării Bârsei și — în câteva săptămâni era în Gróver aședată stânjin totă pētra necesară pentru clădire.

Indată începuseră și brații din pădurile seculare ale Zernescilor, Branului, Răznovalui și altora din țera Bârsei, a se resturna sub sēcurile zeloșilor români de prin acele locuri; se formară în grinți, căpriori ș. a. se aduseră pe cară la Brașov și se aședară în Gróver, drept lemnăria necesară pentru clădire.

Indată își deschiseră pungile bisericele proprietare, apoi și marinimoșii neguțatori români brașoveni și cum începuseră a numera: — etă din toate părțile durăind cară încărcate cu: nēsipul, varul, cărămișile, țiglele, ferăria, sticlăria și alte lucruri necesare pentru clădire; etă mesterii adunați sub conducerea cenciențiosului architect, Ștefan Emilian, acum profesor în Iași.

Așa că la anul 1851 într'o frumoasă zi de toamnă, ziua Santei Sofii, și-a ținut de demnitatea sa episcopul Transilvaniei Andreiu Baron de Șaguna, (mai târziu metropolit al românilor gr. or. din Transilvania și Ungaria) a veni la Brașov și a aședa pētra fundamentală la acest mareț edificiu școlar, la acest palat al muselor române redobândite.

(Va urmă.)

Dare de sēmă

despre banii incurși pe sēma Asociațiunii transilvane la adunarea generală în 27/7 1890 a despărțământului II în Zernesci.

La adunarea generală a despărțământului II în Zernesci au ineurs dela următorii domni.

Colectante Dr. Iancu Meșian:

Dr. Iancu Meșian, propriet. mare 5 fl., Gavriil Iuhász 6 fl., Ioan Dan, vice prot. 5 fl., Dr. Aurel Muntean, avocat 5 fl., Dr. Eugen Meșian 6 fl., Aurel Cutean, farmacist 6 fl., Ioan Șona, proprietariu 1 fl., Stan Străvoiu, proprietariu 1 fl., Ioan Străvoiu, proprietariu 1 fl., Ioan Stăicu Comșa, proprietariu 1 fl., Ioan Gârnița, mēsariu 2 fl., Nicodin Dan, învățătoriu 1 fl., Ioan Străvoiu, diacon 2 fl., Nicolae M. Dan, proprietariu 50 cr., Iancu Comșa, proprietariu 50 cr., Ștefan Crăciun, proprietariu 50 cr., Ștoica Garoiu, 1 fl., Dumitru Negru, proprietariu 1 fl., Ștefan Băncilă, proprietariu 20 cr. toți din Zernesci; Ioan Rațiu, notariu cercual 5 fl., Iuliu Szöcs 40 cr., Aldea Flueraș 20 cr., Teodor Cojan 20 cr. toți din Bran; G. Giuvelcă din Avrig 5 fl., Ioan Vlad, notariu Tohanul vechiu 1 fl. — suma 57 fl. 50 cr.

Colectante Nicolae Garoiu avocat și membru pe viață al Asociațiunii transilvane:

Basiliu Rațiu, vicariu 5 fl., Ioan Turcu, proto-notariu comitatens 5 fl., Dr. Andreiu Micu, avocat 5 fl., toți din Făgăraș, Georgiu Dobrin, diriginte școl. în Voila 5 fl., Moise Micu, paroch gr. or. 6 fl., Simeon Ianculescu notariu cercual 5 fl., ambii din Poiana mărului; Nicolae Penciu, jude reg. cercual 5 fl., Ioan Gogonea contabil 5 fl., Nicolae Cîntea medic cercual 5 fl., Constantin Ioanoviciu contabil 6 fl., Ștefan Meșian, proprietariu 1 fl., Nicolae Guguian, proprietariu 1 fl., Andreiu Șenchea vice-notariu 1 fl., Bartolomei Bude învățătoriu diriginte 1 fl. toți din Zernesci — suma 56 fl.

Colectante Aldimir Badiu notariu:

Ioan I. Comșa, comerciant 6 fl., Stanciu Garoiu, diurnist 6 fl., Aldimir Badiu, notariu 6 fl., Comuna Zernesci 5 fl., Ioan Dima Comșa proprietariu 1 fl., Nicolae Pana, vice-primariu 1 fl., Ioan Comșa-Baiu, birtaș 1 fl., Vlad Vulcan, măcelariu 40 cr., N. N. 10 cr., toți din Zernesci — suma 26 fl. 50 cr.

Prin casariul despărțământului au incurs dela următorii domni:

Ilustr. Sa Ioan cav. de Puscariu, jude la curia reg. în pensiune din Bran 2 fl., Michail Dan, proprietariu din Zernesci 1 fl. — suma totală încasată în Zernesci 143 fl.

Prin dl avocat Nicolae Garoiu predați cassariului despărțământului din Făgăraș au mai incurs dela următorii domni:

Iacob Zorca, notariu cercual 3 fl., Biserica greco-orient. 2 fl., Iacob Zorca, paroch 1 fl., Comuna Vladeni 3 fl. Vasile Beleiu primariu 1 fl.; toți din Vladeni — suma 10 fl.

Lista deschisă la despărțământ în Făgăraș și jur, prin cassariul Nicolae Cosgaria căpit. în pensiune au mai incurs dela următorii domni:

Dr. Ștefan Pop, proto-medic comitatens 5 fl., Ioan Florea, asesor la sedria orfanală 5 fl., Dr. Nicolae Motoc, avocat 5 fl.; Dumitru Chisierian, capelan 5 fl., Ioan Cîntea, protocolist la cărțile funduare 5 fl., Ioan Dejenariu, contabil la banca „Furnica” 5 fl., George Aiser, comerciant și proprietariu 5 fl., George Boeriu alui Gavrilă, proprietariu mare 5 fl. toți din Făgăraș; Alesandru Bele, prim-pretore Șarcaia 5 fl., Iosif Cataveiu paroch gr. or. Lissa 5 fl., Ioan Dobrin, paroch gr. cat. Bucium 5 fl., Vasile Cernea, subjude cercual Cîncu-mare 5 fl., Hariton Prescurea, epitrop Cîncu mare 5 fl., Dr. Sofron Comșa, medic cerc. Arpașul inferior 5 fl., George Ganea, proprietariu mare Lissa 5 fl., Valeriu Popa Comșa paroch gr. cat. Copăcel 5 fl., Alesandru Pocol concipient adv. Făgăraș 5 fl., George Pralea paroch gr. or. Bréza 5 fl. — suma 85 fl. — suma totală 243 fl.

Făgăraș, în 16 August, 1890.

Basiliu Rațiu,
președinte.

Nicolae Cosgaria,
cassariu.

NB. Domni membri, cari încă nu și-au solvit tacsăle sunt rugați a le trimite cât de curend, ca să nu se trecă în evidență ca: „Restențieri”.

Loterie.

Sâmbătă în 23 August 1890.

Buda: 20 51 32 38 19.

Nr. 426. [421] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în Murș-Cuesdiu, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”

Venitele parohiale, împreunate cu acest post, dau suma de 400 fl. 40 cr. v. a.

Petenții se pot informa despre starea parohiei la oficiul protopresbiteral subscris ori la cel parochial în Murș-Cuesdiu.

Se observă, că superedificatele parohiale lipsesc. Ele însă se vor ridica în decursul unui an.

Suplicele concursuale, instruite conform legilor, sunt de a se substerne subscrisului p. u. Maros-Vécs.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Reghinului.

Idicel, 3 Iuliu, 1890.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Galacteon Șagău,
protopresbiter.

Nr. 667. [416] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile confesionale gr. or. din parochiile mai jos însemnate în tractul protopresbiteral al Murș-Oșorheiului se escrie concurs cu termen de 30 de zile, socotit dela prima publicare:

1. Murș-Cristur, cu salariu de 84 fl. în numerar plătit la lună din lada parochială și folosirea a lor două bucăți de pământ în mărime de 1400⁰, în preț de 16 fl.

2. Bandul de câmpie, salariu 150 fl. și cuartir liber în edificiul vcolar.

3. Sângiorgiul de pădure (Erdő-Sân-Georgiu), cu salariu de 150 fl.

La toate aceste stațiuni învățătoii e obligat a ține strănă în biserică în Dumineci și sârbători.

Concursule instruite conform dispozițiilor normativului școlar c. XI despre instituirea învățătorilor, se se asternă subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Murș-Oșorheiului.

Nicolau Maneguț,
adm. prot.

Nr. 500. [414] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci Clasa I și II dela școla elementară ortodoxă română din Sighișoara, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia oficială „Telegraful Român.”

Fie-care post învățătoresc e împreunat cu un salariu anual de 300 fl. v. a. în care se compută și lemnele de foc cu 20 fl. v. a. prelângă cuartir gratuit în edificiul școlei.

Învățătorii aleși prelângă prestarea instrucțiunii prescrisă de „Normativul școlar” vor avea se țină strănă în Duminecele și sârbătorile de preste an în biserică prelângă cantorele, în mod perondator cu învățătorul clasei a III a.

Dela concurenți se cere, ca până la expirarea concursului se se prezenteze în biserică din loc, spre a și arătă desteritatea și în cântările bisericesci, și a se face cunoscuți poporului.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi învățătoresci au a și înaintă cererile de concurs conform legilor în vîgore la oficiul protopresbiteral subscris până la termenul susindicat.

Sighișoara, 7 August, 1890.

În conțelegere cu comitetul parochial

concernente.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 338.

[406] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor în vătătoresci dela școlile gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Iliei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Almășel, cu salariu anual de 150 fl. în bani, și 3 stânjini lemne pentru foc.

2. Godinesci, cu filia Petresci, cu salariu de 200 fl. în bani gata, cuartir liber în edificiul școlei, grădină pentru legumi și lemnele de lipsă. Reflectanți la acest post au se scie bine tipicul și cântările.

3. Micănesci, cu salariu de 50 fl., și lemnele de ajuns.

2. Zam, cu salariu în bani 150 fl., ér în naturalii 100 fl., lemne câte vor fi de lipsă, cuartir în edificiul școlei și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a și asterne suplicele de concurs instruite în sensul legilor în vîgore la subseminatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei, în conțelegere cu comite tele parohiale concernente.

Ilia, la 26 Iuliu, 1890.

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 300.

[409] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa a III a Poșaga de jos, protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Cu acest post sunt împreunate venitele obicinuie și regulate prin sinodul parochial, cari fac la an, după un calcul mediu în bani, suma de preste 300 fl.

Interesații se vor puté informa dela oficiul parochial și protopresbiteral în detalii din ce stau venitele acestea.

Doritorii de a competă la acest post au se și asternă cererile concursuale instruite cu documentele recepte de Stat. org. și Regulamentul pentru parochii, în termenul prescris.

Ofenbaia, în 27 Iuliu, 1890.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Danciu,
protopresbiter gr. or.

Nr. 358.

[417] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sêlistei se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Amnaș, cu salariu anual de 94 fl., cuartir liber și lemnele trebuincioase de încălțit.

2. Tilișca, cu salariu anual de 300 fl., care se solvesce din fondul școlei în 4 rate anticipative.

3. Topârcea, cu salariu anual de 210 fl.

Aleșii învățători la școlile din Tilișca și Topârcea vor fi datori a ține la serviciul divin Dumineca și sârbătorea strana și a provedé instrucțiunea în un despărțământ al școlei de repetițiune.

Cererile concursuale instruite conform legilor în vîgore, se se înainteze subscrisului oficiu în termenul susindicat.

Sêliste, 21 Iuliu, 1890.

În conțelegere cu comitetele parochiali respective, oficiul protopresbiteral gr. or. al Sêlistei.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 388.

[415] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Avrigului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român.”

1. Avrig, un post de învățătoriu cu salariul anual de 200 fl. v. a. din cassa bisericeii; altul tot cu salariul de 200 fl. asemenea solvit din cassa bisericeii.

2. Sebeșul inferior, un post învățătoresc adjunct cu salariu anual de 150 fl. v. a.

3. Viștea superiôră, postul de învățătoriu cu salariul anual de 150 fl., cuartir și lemne pentru foc.

4. Ucea infriôră, postul de învățătoriu cu salariul anual de 110 fl., cuartir și lemne pentru foc.

5. Feldiôra, postul de învățătoriu cu salariul anual de 105 fl. și naturalii în suma de 15 fl. v. a., cuartir și lemne pentru foc.

6. Porumbacul inferior, postul de învățătoriu cu salariul anual de 150 fl., cuartir și lemne pentru foc.

7. Sărata, postul de învățătoriu cu salariul anual de 100 fl. v. a. bani gata și un fânat cu un venit anual de 20 fl., cuartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi se și substernă cererile concursuale instruite conform legilor în vîgore la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la termenul prescris.

Avrig, 5 August, 1890.

În conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopresbiter.

Nr. 459.

[407] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate din tractul I și II al Brașovului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful român” și anume:

1. Cernatul Săcelelor, cu salariu anual de 300 fl., și cuartir liber.

2. Baștelec, cu filia Dobêrlău, cu salariu anual de 241 fl. 40 cr. în bani și bucate, și cuartir liber în edificiul școlei.

3. Lisnău, cu salariu anual de 101 fl. 50 cr. în bani și bucate, cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au a și asterne petițiunile instruite conform prescrișelor în vîgore la subscrisul oficiu protopresbiteral până la termenul prescris.

Se observă, că învățătorii ce se vor alege în Baștelec și Lisnău vor fi totodată și cantori.

Brașov, 31 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresbiteral greco oriental al Brașovului I și II în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 490.

[410] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante Șarpatoe cu filia Vêlcândorf, din protopresbiteratul Sighișoarei, — se escrie prin acêsta concurs conform ordinului Preaveneratului consistoriu archidieceșan dto 15 Maiu a. c. Nr. 3223 B. cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia oficială „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau în sumă totală 360 fl.

Concurenții se pot informa despre starea parohiei la oficiul parochial și cel protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a și asterne suplicele lor instruite conform „Statutului organic” și a „Regulamentului pentru parochii” subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Sighișoara, 27 Iuliu, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei, — în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 391.

[412] 2—3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan pre lângă neputinciosul paroch Artemiu Crișian din Sânbenedic, protopresbiteratul Têrnavei inferiôre, neconcursând nimenea în termenul publicat de „Telegraful Român” Nr. 137 138 și 140 din anul 1889, se escrie prin acêsta concurs nou cu termen de 30 de zile dela I-a publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu postul acesta la olaltă computeate dau suma de 449 fl. v. a.

Doritorii de a competă la acest post se și asternă petițiunile instruite conform statutului organic și a regulamentului pentru parochii la subseminatul oficiu protopresbiteral, până la termenul indicat.

Cetatea de baltă, 16 Iuniu, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Têrnavei inferiôre în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 450.

[404] 3—3

EDICT.

Ioana Constandin Todescu legitimata nevastă a lui George Gros din parochia gr or Șugag, și-a părăsit legitumul ei bărbat cu necredință pribegind prin lume, fără ca se se scie locul ubicațiunei și de mai este în viêtă, din anul 1883, se citéză prin acêsta ca până la 1 Ianuarius 1891 se se prezenteze înaintea subseminatului for matrimonial, căci la din contră, procesul divorțial încamint de supranumitul ei bărbat se va pertractă și decide și în absența ei.

Sebeș, în 1 Iuliu, 1890.

Forul matrimonial de prima instanță al tractului Sebeș.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 620.

[420] 1—1

Publicațiune.

Primăria comunală din loc face cunoscut, că în

31 August 1890 la 3 ore post m.

se va arênda pășunatul de oi pe hotarul Brateiului pe timpul din 1 Octobrie până la 1 Aprile 1891.

Condițiunile de licitațiune se pot vedé ori și când în cancelaria comunală.

Brăteii, 20 August, 1890.

Primăria comunală.

Neckel Friedrich, **Konst Vilmos,**
jude. notariu.

Institut de băeți „N. Mallian” Craiova, România.

Se caută doi pedagogi, preparatori pentru cursul primariu și secundariu, cari se posedă cunoscințele a VII clase gimnasiale. A se adresă la direcțiune, înaintându-se actele de studiu.

[413] 3—6